

derint, tamen plerumque reliqui adstruxerunt de veritate iudicandi instrumentum esse comprehensibilem phantasiam, eam videlicet, quæ ab existente proficiscitur. Conf. Laert. L. VII. Segm. 54. p. m. 398. Hæc phantasia explicante ipsò Laertio, differt à phantasmate. Phantasma enim visum animi est, cuiusmodi fit in somniis. Phantasia verò est formæ in animò impressio, hoc est, mutatio, ibid. Segm. 50. p. m. 395. Epicurus omne iudicium in sensibus, & in rerum notitiis & in voluptate constituit, teste Cic. loco supra citato. Hinc etiam putavit solem tantum esse, quantus videatur, referente eodem ibidem p. m. 1039. Qui num uti in moralibus sic in his excusari queat, videbimus in conflictu.

§. VII.

Experiamur ipsi, quænam ex his sententiis omnibus sit vera. A posteriori incipiamus, adspicientes multas veras & falsas sententias, & circumspicientes, an in veris aliquam notam vel criterium veritatis deprehendamus, quod in falsis non reperiatur. Prima exempla sint ex Algebra, quæritur cur v. g. $a + b$ & $3a + 2b$ per additionem faciat $4a + 3b$: Vel cur 3 & 3 per additionem dent 6 . vel cur omnes partes simul sumptæ non sunt majores totò ipsò. Nulla alia assignari poterit causa, quàm quod hæc omnia clarè & distinctè concipiamus. Si enim 3 cum relatione ad alia 3 concipiamus, statim concludimus, quod sint æqualia 6 . Et ita etiam in reliquis exemplis. Sed ne quis putet, hoc saltem procedere in Mathesi, assumamus etiam exempla ex Jure naturali; sit e. g. thesis: Deus est amandus, iste, qui concipiet, Deum omnia propter se fecisse, facile concludere poterit, quod menti nostræ talem donaverit inclinationem, quæ sese ordinariè ad Deum inclinet. Porro sit thesis: Alteri nihil est injustè detrahendum. Hic qui perpendit hæc veritate violatâ, humanam societatem tolli istud nunquam negabit.

§. VIII.

Post mathematica ac moralia exempla etiam periculum faciamus in physicis ac metaphysicis. Ponamus thesin: Saccharum non est dulce; quæritur an & hæc concipi possit? sed attende saltem, quod saccharum constet ex particulis spiritalibus, salinis & oleosis, omnibus certò modò figuratis. Perpende porro, quod hæc particule certò modò meam afficiant linguam, & in eâ efficiant id, quod nos dulcedinem nuncupamus. Ex hoc facile videbis, quod dulcedo tanquam

*Trabatur
steriori
& distincti
conceptu
istud crit*